

ознайомитися з основними засадами формування та реалізації регіональної економічної політики країн – членів ЄС.

Світова практика останніх десятиріч свідчить, що оновлення інструментарію управління регіонами і форм реалізації регіональної економічної політики в умовах глобалізації та багаторівневої інтеграції має спиратися на принципово нові, гнучкі та злагоджені форми взаємодії, ініціативно трансформуючи слабкі місця в можливості, свідомо мобілізуючи власний потенціал регіону до розвитку, нейтралізуючи конфлікти інтересів спільною конструктивною взаємодією, спрямовано формуючи систему регіональних інститутів залучення інвестицій і поширення інновацій [1, 17].

Незважаючи на суттєві відмінності щодо формування й реалізації регіональної економічної політики у країнах світу у кожній із них чітко простежується тенденція до зростання ролі і значення регіонів у соціально-економічному розвитку. Зарубіжний досвід свідчить, що регіональна економічна політика вимагає довгострокового стратегічного бачення цілей. Програми регіонального розвитку характеризуються поєднанням як галузевих, так і територіальних підходів. Провідною тенденцією регіонального розвитку країн ЄС стає активізація прикордонного співробітництва, що посилює зовнішньоекономічний вектор діяльності регіонів, сприяє створенню Єврорегіонів, транскордонних кластерів та виводить регіональну політику на новий рівень міжнародних інтеграційних і коопераційних зв'язків. Децентралізація повноважень центральної влади на користь регіональних та місцевих органів управління є визначальним чинником, що забезпечує планомірну реалізацію потенціалу регіонального розвитку в зарубіжних країнах.

Джерела та література

1. Дунаєв І. В. Механізми модернізації регіональної економічної політики в Україні в умовах інтеграційних процесів: дис. ... д-ра наук з держ. упр.: 25.00.02. Харків, 2018. 440 с.
2. Полікарпова О. Регіональна політика ЄС: практичний досвід для України. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2015. Вип. 3. С. 101–110.
3. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 5 лют. 2015 р. № 156. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19>.
4. Світовий досвід формування та реалізації державної регіональної політики. URL: <http://ved.odessa.gov.ua/transkordonnespivrobitnistvo/statittransgranichnoesotrudnichestvo/svtovij-dosvd-formuvannya-ta-realzac-derzhavno-regonalno-poltiki>
5. Територіальний розвиток і регіональна політика в Україні: виклики та пріоритети сталого ендогенного зростання регіонів України в умовах сучасних реформ/наук. ред. В. С. Кравців. Львів, 2018. 157 с.

Єфремов І. – студент

Науковий керівник: к. е. н., доц.

І. Гурська

ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»

м. Бережани, Україна

Перспективи розвитку аграрного сектору економіки України

Аграрний сектор займає одне з найважливіших місць у структурі української економіки та гарантує продовольчу безпеку країни, дає значній частині сільського населення робочі місця. Завдяки динамічному нарощенню виробництва у ключових галузях сільське господарство стає основою для створення нових робочих місць на селі та забезпечує зростання ВВП у період кризи на 14–17 % [3].

Сільське господарство як галузь має ряд особливостей, які у значній мірі визначають результати діяльності аграрних підприємств. Серед них:

– засобами виробництва є живі організми – рослини і тварини, які розвиваються відповідно до біологічних законів. Тому в сільському господарстві дія економічних законів тісно переплітається з дією законів природи;

– основним засобом виробництва є земля вона безпосередньо пов'язана з процесом праці та виробництвом продукції. Її якісні та кількісні характеристики мають прямий вплив на результат діяльності суб'єкта господарювання;

– природні умови мають значний вплив на діяльність сільськогосподарських підприємств і в результаті потрібно володіти значним обсягом інформації для зменшення ризиків та невизначеності у процесі виробництва продукції;

– для виробництва сільськогосподарської продукції використовують територіальні ресурси, що в свою чергу, потребує великої кількості перевезень техніки, матеріалів (насіння, паливо, добрива) і продукції (картопля, буряки, зерно);

– «Продукція заради нової продукції» – у сільському господарстві отримані результати праці мають місце для створення нових засобів виробництва;

– існує часова затримка між робочим періодом та періодом виробництва, останній може бути виконаним лише за умови відповідного впливу природних факторів та безпосередньої участі людей (оранка, догляд, збирання врожаю);

– важливою складовою виробництва в аграрних підприємствах є водні ресурси, їх відсутність у необхідній кількості в певних регіонах призводить до впливу на вартість продукції;

– транспортування засобів праці потребує значних енергетичних та грошових витрат [1].

Перспективами розвитку аграрного сектору України є збалансовані та взаємозв'язані структурні перебудови усіх його галузей, максимальне впровадження у виробництво найважливіших досягнень науково-технічного прогресу, світового досвіду, найбільш прогресивних форм економіки і організації виробництва на основі першочергового розв'язання актуальних проблем:

– перерозподіл землі та майна, включаючи поглиблення відносин власності на землю та запровадження механізмів реалізації права на власність;

– приватизація переробних підприємств; реструктуризація підприємств та форм господарювання;

– розвиток кооперації; впровадження ринкових методів господарювання – менеджменту та маркетингу;

– державне регулювання аграрної економіки шляхом ефективнішого використання цінових важелів, фінансово-кредитної і податкової систем;

– розвиток ринків сільськогосподарської продукції, матеріально-технічних ресурсів та послуг;

– навчання високоосвічених професійних кадрів [2].

Отже, сільське господарство є однією з галузей економіки держави, яка відповідає за соціально-економічний розвиток країни, яка забезпечує продуктами харчування та сировиною інші галузі національного господарства. Перспективним шляхом розвитку аграрної сфери можливий лише за належного та ефективного управління всередині галузі та належного рівня підтримки та сприяння з боку держави, лише за умови вирішення окреслених проблем.

Джерела та література

1. Болтянська Н. І. Зміни техніко-експлуатаційних показників МЕЗ під впливом на них надійності. *Вісник ХНТУСГ імені П. Василенка*. 2009. Вип. 89. С. 106–111.
2. Молдаван Л. В. Інноваційні трансформації аграрного сектора економіки: монографія. Київ: Ін-т економіки та прогнозування, 2012. 108 с.
3. Політика України у сфері сільського господарства, біоенергетики та харчової промисловості – дослідження, висновки, рекомендації/за ред. Х. Шрубенхоффа, В. Мовчан, І. Бураковського; Ін-т економічних досліджень та політичних консультацій. Київ: Вид. дім «АДЕФ-Україна», 2009. 384 с.